

DE NACIONALISME

I.

La doctrina filosòfica d'en Leibnitz, un xic tenebrosa, tal volta degut a lo extraordinari del seu geni, cobdició sempre d'explicacions noves, es respectada per els mes eminents filòsops, malgrat impugnar les seves perilloses teories. Empró, el dictat de la nostra consciència, ens fa admirar a l'ilustre filòsop i polític, quan de la seva ploma s'esmuny el célebre concepte, que'l gran mestre En Enric Prat de la Riba, apuntá en «La Nacionalitat Catalana.» «Els mapes fan conèixer les fites dels Estats, pero, no les de les nacions que surten, al contrari, de la harmonia de les llengües.» La llengua es potser el factor principal que corrobora l'existència de la Nació Catalana.

A ben segur, que si per allí el segle XVI, dessota l'escalf d'aquest sol que plana demunt les encontrades de la terra catalana, s'hi hagués format un gran poeta, amb una imaginació extraordinària, capàs de compondre en llengua castellana, un poema que la posteritat l'hagués admés com a clàssic, el renaixement de la nostra literatura hauria quedat restringit en la voluntat de quatre romàntics, o ni siquera s'hauria iniciat, perque aleshores la parla catalana hauria mort totalment. Mes aixó no succeí perque els catalans tenien una parla seva i no podien enmatllevar-ne cap d'altre; una llei sobrenatural impedía al poeta, cantar les belleses de la seva pàtria en un idioma estranger. En Cabanyes fou un gran geni poètic, d'una imaginació formidable, i la seva obra resta ignorada, perque fou... ¡Un cantor sense llengual com diu en una oda horaciana Mossén Miquel Costa i Llobera. Ni en els temps que la literatura catalana no s'endevinaba per enlloc, podia dirse que la seva parla fos extingida, car aquesta es trobava condensada en els estaments socials mes humils, allí ont no hi entra la indumentaria artificiosa que disfressa a l'home, cubrint-li les seves passions desenfundades. La gent humil de Catalunya al encomenarse a Deu deia el *Pare nostre*, i els nins s'endormiscaven tot infiltrantse en la seva feble pensa cansons de la terra. Pot dirse que'ls iniciadors del renaixement catalá curaren un malalt, empró, no resuscitaren un mort.

Podria Andalusía—com diriem d'altres regions espanyoles—tindre una tradició que no s'amotllés al desenrotllament de la historia castellana, l'estética dels seus pintors i escultors podria tindre un se-

gell remarcable per la seva originalitat, les seves costums podrien ésser regulades per excentricitats llegendaries, les investigacions arqueològiques podrien donarli renom, arreu del mon, per els seus tresors antics. I malgrat tots aquets trets, les regions espanyoles—exceptuant Basconia i Galicia—jamai tindrien tant ben definit el fet de la seva nacionalitat, com Catalunya, suposantla sense historia i amb manca de plasticitat en les seves obres monumentals

«La llengua es l'ànima dels pobles.»

Veusaquí el perque de l'exclusivisme que nosaltres observem al resoldre el problema del regionalisme. Si es tractés de reconstituir l'humanitat, la manera mes humana de fer-ho, seria convertint en Estats absolutament independents, les comarques que parlessin una llengua propia, marcant les seves fites partioneres allí ont una nova parla distingís als habitants. Aquest seria un procediment sublim i potser el mes proper a les doctrines de Jesucrist.

També regoneixem que mentres aquesta fórmula no sigui admesa per totes les rasses del mon, la seva implantació produiria grans trasbalsos i abominables lluites, degudes a la perversitat i les ambicions dels Governes, i a fi de fer factible aquesta santa doctrina, atestada de ideologies sublimes, es establir el regionalisme. Catalunya vol el regionalisme perque es la manera mes eficaz d'evitar l'intromissió d'agents estrangers en els seus afers, vol l'autonomia perque es el medi mes intens de normalitzar l'administració dels pobles. Empró, Catalunya vol, i per aixó no pot admetre el regionalisme d'alguns polítics espanyols, que es respecti la seva individualitat, vol constituhir-se segons les seves necessitats i establir lleis qu'estiguin d'acort amb el seu caràcter i sobretot vol la cooficialitat del seu idioma, perque aquest es el justificant mes importantissim de la seva personalitat.

JOSEP SALA.

COMARCALS:

CARDEDEU

Ha sigut molt ben rebut en aquesta població el nomenament de D. Joan Lligé com a candidat de la Lliga Regionalista per a les properes eleccions de diputats a Corts.

La simpatía de que gaudeix la familia Lligé a Cardedeu, d'on era fill el pare de D. Joan, i per qual embelliment i desenrotllo éll tant ha treballat, fa que se senti verdader entusiasme per apoiar la seva candidatura, fent esperar una notridíssima votació a son favor.

LA GARRIGA

El Diumenge dia 20, vingué a donar un miting el Sr. Torras de Granollers, acompanyat d'alguns dels seus companys als que s'ajuntaren aquells senyors d'aquesta localitat que sempre van de braset amb aquell senyor, i aquestos senyors donaren el miting, en el que com sempre, en lloc de predicar ideals enlairats que sempre deuen respectarse encar que sigan contraris al que hom pensa, s'entretingueren tan sols en rebaixar a distingidas i respectades personalitats de La Garriga, lo que feu que'ls pocs que'ls escoltaven els oiren amb fastic, resultant un complert fracàs el tal miting.

El Sr. Torras i sobretot els seus amics de La Garriga, s'haurien de convencer que mal parlant de les persones dignes i prestigioses no si guanya res, al contrari s'hi pert, perque en poblacions com aquesta tots ens coneixem i sabem qui val i qui no val i no nesesitem que'ns ho vinguin a dir els de fora, ja ho sabem prou bé nosaltres.

LOCALS:

Per no demorar la sortida del present número, s'ha tirat aquest sense tenir composta la plana d'anuncis; dispensinos els anunciants, amb la seguretat que desde'l pròxim número quedarà substatada aquesta falta que la pressura del temps no 'ns deixa cumplir avui.

En la sessió reglamentaria celebrada per la Lliga Regionalista de Granollers, per a la renovació de càrrecs de la Junta Directiva quedaren nomenats.

President.	Jaume Serra i Dachs
Vis-President.	Vicens Camp i Nadal
Tresorer.	Josep M. ^a Masó i Puigdueta
Secretari.	Josep Sala i Badal
Vis-Secretari.	Josep Tapias i Canal
Vocals,	Jaume Joseph i Vilardebó
«	Pere Barangé i Bachs
«	Pere Roig i Plá

Delegats a la Junta d'Acció Granollerina:
Jaume Serra i Dachs, Vicens Camp i Nadal i Jaume Joseph i Vilardebó.

Uns quants joves entusiastes de aquesta localitat s'han emprés la construcció d'un camp d'sports digne de la nostra Vila.

Contindrà un camp de fútbol, tres pistes de tennis, altres per carreres a peu i bicicletes i secció d'atletisme, formant un conjunt capaç de satisfacer al mes exigent.

Sembla que la inauguració será per la primera Pasqua.

Esperem noves per comunicar als nostres lectors, felicitant per endavant als iniciadors de tan bella obra.

Per a dissapte está anunciada una vetllada literaria-musical a càrrec de la «Joventut Alhambrina» en el saló-teatre de la societat L'Alhambra.

Després de llegir-se diferents poesies se representarà el drama en un acte «Ferit del Cor».

Tip. J. Joseph. Teléfono 101 - Granollers